
kataloog S23 K24

ainekood LAO650

nimetus

Nõitlejameisterlikkus ja teatriteooria

täpsustus

LA eriala BAK õppele, valikaine MAG õppele

õppejõud

vastav õppejõud

eeldusaine(d)

asem

2

t kokku

120.0

t asem

60.0

t näd

4.0

EAP kokku

8.00

LO

0.0

GR

120.0

IND

0.0

SEM

0.0

PR

0.0

kvorm

asem

EAP

eesmärk

Tutvuda avaliku esinemise põhimõtete, näitlejameisterlikkuse aluste, erinevate teatrimeetodite, -suundade ja -praktikutega läbi mängude ja harjutuste, vestluste, kirjanduse ja eneserefleksiooni.

aine sisu

I semester:

õige lavalise enesetunde leidmine kasutades erinevaid hingamis- ja lõdvestumistehnikaid;

avaliku üksiolekutunde saavutamine;

etüüdid kujuteldavate esemetega;

loomaetüüdid;

hingamise ja aistingute kasutamine lavalises eneseväljenduses;

kujuteldava situatsiooni mängimine, sellesse uskumine;

suhtlemine partneriga;

sõna laval;

karakteri loomise alused.

II semester:

- sõnatud harjutused ja mängud kujutluspildi, improvisatsiooni, partneri- ja grupitaju, mitteverbaalse eneseväljenduse

ja kehamälu arendamiseks;

- sõna laval (luuletus ja/või proosapala ning selle analüüs)

- karakteri loomise alused;

- näidendi analüüsi põhialused - tegevustik, tegelased, stseeni ülesehitus, pealisülesanne ning oma nägemuse

sõnastamine,

- tunnis improviseeritud, kodus ettevalmistatud ja tunnis läbitöötatud etüüdid valitud näidendite teemal, stseeni tegevuse, osaliste ja teksti analüüs, põhisündmuse, fookuse ja misanstseeni leidmine;
- jooksvad soovitusel erialasest (aja)kirjandusest ja asjakohastest kultuurisündmustest.

õpiväljundid

Aine läbinud üliõpilane

- tunneb erinevaid esinemise-eelseid keha, häält ja mõtet äratavaid tehnikaid;
- oskab end nii verbaalselt kui füüsiliselt ilmekalt väljendada;
- suudab laval vaatajale arusaadavalt ja huvitavalt tegutseda;
- teeb partneri(te)ga koostööd;
- suudab laval toimuvale keskenduda ja sellele vastavalt reageerida;
- oskab teost, tegevust ja tegelast analüüsida ning leitud informatsiooni laval kasutada;
- oskab prooviks ja esinemiseks iseseisvalt valmistuda, märkab ja mäletab tunnis/proovis leitud lahendusi ning suudab neid korrata;
- tunneb huvi kultuurielu vastu ja hoiab end erialaste sündmustega kursis.

hindamismeetodid

1. semestri arvestus (mitteeristav hindamine) koosneb neljast osast:

loomaetüüd

tegevus kujuteldavate esemetega;

etüüd partneriga kasutades lühiteksti (0-teksti)

üksiketüüdid

2. semestri eksam (eristav hindamine) koosneb kolmest osast:

tundidest osavõtt;

poolaasta jooksul läbitöötatud etüüdid

monoloogid ja katkendid näidenditest..

hindamiskriteeriumid

Üliõpilase 1. semestri töö saab arvestatud, kui ta on

arusaadav ja usutav;

semestri jooksul teinud ära kõik kodused tööd ja tundides läbitöötatud etüüdid;

osalenud näitlejameisterlikkuse tundides.

2. semestri eksamihinne moodustub neijast osast:

- eksami esinemise veenvus, orgaanika, kohalolu ja vabadus, füüsiliste ja verbaalsete väljendusvahendite kasutamine;
- materjali (luule, proosa või näidendi) mõistmine ja esitamine;
- koostöö partneriga (partneritega);
- aktiivne tundidest osavõtt, initsiatiiv ja valmisolek.

A (suurepärase):

- üliõpilane on laval füüsiliselt ja intellektuaalselt keskendunud ja vaba, ta kuuleb ja näeb ümbritsevat ning reageerib adekvaatselt partnerile;

ootamatutele olukordadele laval reageerib paindlikult, kiirelt, leidlikult ja rollist silmnähtavalt väljumata;

oskab materjali iseseisvalt analüüsida, interpreteerida, prooviks ja etenduseks ette valmistada, lavastaja

kontseptsiooni ja ansambli sobitada, omab oma arvamust ja tunneb ära hetke, mil seda väljendada ja mil endale hoida;

- mäletab ja rakendab lavastaja märkusi ning toetab stabiilse, tundliku ja avatud suhtumisega oma trupikaaslast, saabub proovi ja esinemisele motiveeritult, ettevalmistunult ning jätab eraelulised emotsioonid kõrvale;

- teab terviku ja detailide olulisust ja erinevust, oskab iseseisvalt leida fookust, pealisülesannet, teose ja stseenis

peamist ideed ning mõistab misanstseneerimise väärtust ja vajalikkust.

B (väga hea):

- üliõpilane on laval füüsiliselt ja intellektuaalselt keskendunud, kuuleb ja näeb ümbritsevat ning püüab reageerida proovis harjutatu piirides;
- ootamatute olukordadele laval reageerib rollist silmnähtavalt väljumata;
- oskab materjali iseseisvalt analüüsida, interpreteerida, prooviks ja etenduseks ette valmistada, lavastaja kontseptsiooni ja ansamblisse sobitada;
- mäletab ja rakendab lavastaja märkusi ning toetab avatud suhtumisega oma trupikaaslast, saabub proovi ja esinemistele motiveeritult, ettevalmistunult ning jätab eraelulised emotsioonid kõrvale;
- tajub terviku ja detailide olulisust ja erinevust, tunneb ära stseeni fookuse, pealisülesande, misanstseeni struktuuri.

C (hea):

- üliõpilane on laval füüsiliselt keskendunud, kuuleb ja näeb partnereid ning suudab säilitada proovides fikseeritu;
- ootamatute olukordade puhul ei välju endast, vaid püüab aktiivselt ja stseeni lõhkumata seda lahendada;
- oskab materjali analüüsida, prooviks ja etendusteks ette valmistada ning ansamblisse sobitada;
- mäletab ja rakendab lavastaja märkusi, saabub proovi ja esinemistele ettevalmistunult;
- mõistab tervikut ja detaile, suudab täita peamisi fikseeritud misanstseeni ja pealisülesandeid.

D (rahuldav):

- üliõpilane suudab laval säilitada proovides fikseeritu ning jälgida partnerite tegevust;
- ootamatutes olukordades ei satu paanikasse ega jäta tegevust katki;
- püüab materjali mõista ning valmistub proovideks ja etendusteks ette oma võimete piires;
- saabub proovi ja esinemistele ettevalmistunult ning püüab rakendada lavastaja märkusi;
- suudab hoida misanstseeni ja püüab täita pealisülesannet.

E (kasin):

- üliõpilane suudab osaliselt säilitada proovides fikseeritu, kuid jälgib parterite tegevust, ka ootamatutes olukordades;

püüab mõista materjali ning kasutada proovides ette valmistatud;

saabub proovi ja etendusele ettevalmistunult;

suudab hoida misanstseeni.

0 (puudulik):

üliõpilane ei suuda mäletada ega korrata proovides fikseeritu, tegutseb laval üksi, partnereid jälgimata;

ei mõista materjali ega ole iseseisvalt ettevalmistunud;

ei mäleta lavastaja märkusi ega misanstseeni, sõltub üleliia lavapartneritest ning lõhub stseeni;

ei suuda ühendada füüsilist ja intellektuaalset tegevust, ei taju või ei väärtusta hetke.

kirjandus / repertuaar

Yoshi Oida "Nähtamatu näitleja"

Voldemar Panso „Portreed minus ja minu ümber“ Ingo Normet „Ujuda selles jões“

Leon Major „The empty voice“ Joshua Jampol „Living opera“

The Lee Strasberg Notes edited by Lola Cohen

Lola Cohen “The Method Acting Exercises Handbook”

Vahur Kelleri magistritöö „Lavastaja töö lauljaga“

Ene Rindesalu magistritöö „Recitativo secco ja appogiature Mozarti ooperites“

Auri Jürna magistritöö „Ooperilaulja kui näitleja: tasakaalustatud ja mitmekülgse õppekava otsingul“

ainekava koostaja

E.Reinold